

BIURO

bezpłatnej porady
prawnej dla ubo-
gich prenumerato-
rów „Obrony Ludu”
jest otwarte
codziennie

rano i popołudniu,
Kraków, Piłarska 2.

Redakcja i admini-
stracja „Obrony
Ludu” w Krakowie,
ulica Piłarska L. 2.

OBRONA LUDU

WYCHODZI W KAŻDĄ NIEDZIELĘ.

Listów nieopłaconych nie przyjmuje się. Reklamacje są wolne od opłaty pocztowej.

Pochwalony Jezus Chrystus.

Ogłoszenia po 10
haleryz od wiersza
pitowego w je-
dnej szpalce.

Wszystkie listy i
pieniądze przesy-
łać należy pod a-
dresem:

Administracja
„OBRONY LUDU”
Kraków,
ulica Piłarska L. 2.

Kosztuje:

W Galicyi i całych Austro-Węgrzech 4 korony (2 złr.), do cesarstwa niemieckiego 4 marki do Ameryki 2 dolary, do Rumunii, Danii, Anglii i innych państw europejskich 5 koron. — numer pojedynczy 14 haleryz (7 centów).

Wależyłość płaci się z góry
rocznie lub półrocznie.

Odszczepienca hołota.

Pisaliśmy już o sekcie Maryawitów, inaczej zwanej także Mankietnikami. Sekta ta wychodziła się w Królestwie polakiem pódród ciemnego Indu przy pomocy Moskali. Należy do niej kilkadziesiąt parafij i około 70 młodych księży. Wyowiedzieli oni posłuszeństwo Ojcu świętemu i biskupom katolickim i pomimo rzuconych klątw, odprawiają nabożeństwa, spowiadają, wypędzają księży prawowitych z kościołów, na katolików wierznych napadają, biją i mordują. Na czele tej djabełskiej zgraj, na czele tej hołoty przekłętą stoi stara baba, sprytka, przebiegła, która potrafiła zbłąknąć lud i księży, rządzi nimi i kieruje.

Jakie toczą się walki między Mankietnikami a wiernymi katolikami, poznają czytelnicy z opisu walki o kościół we wsi Błonia.

Oto, co nam piszą:

Onegdaj wczesnym rankiem do Rokina napłynęło kilka tysięcy ludu z Rokina, Pawłowic, Kask, nawet podobno z Żyrardowa i prosili zgromadzonych tam kapłanów, X. proboszcza Szadrkowskiego z Rokina, X. delegata archydiekana Kostrezwskiego z Częstochowy i X. Zielińskiego, aby wzięli udział w procesji. Rozwinął się wspaniały pochód. Kilka tysięcy wiernych szło w milczeniu do Błonia. Kije i łaski pokładali na jadących z tyłu wozach. Kiedy zbliżyli się do Błonia, nadjechał naprzeciw galopem konny wyślaniec.

— Tam strzelają! — zawołał.

— Wzięć kije do rąk! — ktoś zakomenderował.

Kilka tysięcy wiernych przyspieszyło kroku. Kiedy weszli w mury Błonia, zaśpiewali pieśń nabożną. Nikt im w drodze nie stawiał. Wierni w Błonia potoczyli się z nimi i pochód akierował się do kościoła. Na proździe kroczyli X. Zieliński i X. Kostrezwski. Otworzyli wrota i podeszli do kościoła, którego drzwi były zabarykadowane. Wylamano barykadę... Wtem zbliżyła się jakaś stara kobieta.

— Gdzie klucze?

— Wzięć X. Żebrowski — odpowiedziała i pytającemu rzeźbiła piaskiem w oczu. W tem z dzwonicy zagrzmiał strzał jeden, drugi, wrzecie szósty.

— To mankietnicy strzelają!

Thum rzucił się na dzwonicę, skąd rzucono na niego kamienie i egęły. Rozpoczęła się bójka. Krzyk, hałas, jęki, łamanie kłójw i kłonic, Tymczasem X. Żebrowski, ma-

rywała, w otoczeniu kilku mankietników, z krzykiem w rękę przez łąki i pola uciekał z plebanii na dworzec kolejowy. W pogód za nim pucilo się szczęście jeźdźców.

— Patrz, księżo, do czego doprowadził! wolał do niego i odprowadził go na cmentarz kościelny.

Obłędnie wijsze jeszcze trwało. Zamknięci w niej mankietnicy strzelali.

— Powiedz, księżo, aby się poddali, aby zapobiegli rozlewowi krwi — powiedział X. Zieliński.

Na to wezwanie X. Żebrowski dał mankietnikom znak. Rozwarły się wrota wiaty, jego załoga wyzwała, nie nagabywana wcale. Skoczyła się bójka. Mankietnicy cofnęli się do miasta; na plebanii pozostał X. Zieliński, kapłani, garstka inteligencji miejscowej i lud wierny. — Za chwilę wpada postać na koniu szpionem.

— Idą z Leszna!

— Jezus, Marya! Znowu będzie bójka! Kiedyż się to skończy?

— To się dopiero zaczyna — odpowiada ktoś.

Z tego, co mówili wczoraj wierni w Błonia, i ze słów mankietników z Leszna, można wnioskować, że dojdzie tam do powtórzenia scen krwawych, tem więcej, że okoliczni włóczęgowie przebąkują już o zamiarze odebrania kościoła w Lesznie z rąk mankietników. — Słowem, rozpoczęła się wojna ludu afanatyzowanego, a jakim może być jej charakter, tego dowodzą wzorazaje straży z wiaty i zbrojenia mankietników z Leszna. Widziałem sam — kończy sprawodawca — jak pod kapotami i płaszczami ukrywali żelazne drągi i sekate grube kije, to znowu pałki, nabijane gwóźdźkami!

— My się zamycim za pobicie naszych pozabijamy! — wolał.

Ofiarą bójki padło 18 mankietników i 7 katolików.

Wybuch Wewuziusza.

Jeden z uratowanych mieszkańców Boscotrecce opowiada następujące szczegóły o zniszczeniu tego miasteczka przez potok lawy:

Dnia 7-go b. m. wieczorem zatrzymał się potok lawy o sto metrów od figury św. Anny, ustawionej przez mieszkańców na placu. *Evritra Sant' Anna Sant' Anna erivala!* — rozległy się okrzyki uratowanego tłumy. Wiele osób, przygotowanych już do odjazdu, postanowiło pozostać. O półno-

cy jednak rozległ się głośny huk nowego wybuchu, a z krateru linchał w górę słup płomieni, poczem nastąpiła znow cięzka.

Krótko ta chwila rozstrzygnięcia o losie Boscotrecce, dwa bowiem potoki lawy, zasłonię przez nowy wybuch, ponownie ruszyły naprzód, trzeszcząc i szcąc.

Zaczęła się duka ucieczka mieszkańców... „Godzina trwania naszej ucieczki — od godz. 2-ej min. 30 do godz. 3-ej min. 30 po północy — wydawała się nam wiecznością. Niebo pokryte było łuną purpurową, skutkiem zaś upału straszliwego gardła nasze wysychały tak, że oddychaliśmy z trudem”. Syk i trzaak posuwających się naprzód potoków lawy, krzapi ludzi, którzy nie zdążyli jeszcze unieść ruchomości i kręcili się około domów awych, jak szaleni, tworzyły piękno prawdziwe.

Przed potokiem lawy, jak gwardja honorowa, kroczyło 4 karabinierów, aby ostrzeżać ludzi oszalałych od strachu.

Do ostatka wytrwał na stanowisku aekretarz miejski Guarino i kilku jego przyjaciół. Już mieli opuścić miasteczko, gdy przybył do nich chłopiec, wosając: — „Tam, w domach, leży kilku starców i chorych, którzy się ruszyć nie mogą!” — Guarino i przyjaciele jego rzucili się ku domom płonącym i uinili z łózek osoby herwadne. Czy jednak wszystkich uratowano? Czy nie pozostał tam kto jeszcze? Bóg raczy wiedzieć.

Neapol. W miście panuje przysiębnie, wiele sklepów zamkniętych; ulicami przysięgają procesje ludności, przybyły z miejscowości, dotkniętych katastrofą. Ludność ta głośno się modli, nosząc świece, krzyże i święte obrazy. Wczoraj rano rozesała się pogłotka o zawaleniu się wiaty na kościele karmelickim; pogłotka wywołała wielką panikę. We więzieni więźniowie rozbili drzwi, ale wojsko przeszkodziło ich ucieczce. Fabrykę tytoniu musiano opróżnić z powodu niebezpieczeństwa zaważenia się jej. Na zarządzenie prefekta, lokale rozrywak i teatry zamknięto.

Neapol. Katastrofa dotyka coraz dalsze okolice. W okolicy Salerno i Caserta szkody są ogromne. Miasto Sarno jest pogrzebane pod popiołem. Ludność ucieka, słychać jednak, że wiele osób zginęło.

Rzym. Ottajano jest zupełnie zniszczone. Prawie wszystkie budynki runęły, 200 osób zabitych, bardzo wiele rannych. Niema sposobu do pielęgnowania rannych, brak lekarzy i środków żywności. Naokoło Wewuziusza rozlewa się lawa w promieniu kilku kilometrów. Pola i ogrody zasypane popiołem.

Neapol. W San Giuseppe wydobyto 110

trupów, w Oltajano 50. Prace około dalszych odgrzebań trwają dalej. Sytuacja jest wręcz rozpaczyliwa, brak chleba a nawet wody dla tłumów, które się tuła zbierają z okolicy. Drogi zaasypane. W Torre del Greco i Torre Annunziata pociągi utknęły w popiole. Deszcz popiołu ciągle wydrasta, w Torre del Greco nie udało się wyrobić z pod gruzów 200 trupów. Żywność nadesłana dla 2 000 żołnierzy tłum rozbrat przemocą między siebie.

Neapol. Opad popiołu ustatł zupełnie. Nie jest jasne, skądże świecił. Chmury, otaczające Wezuwiusz, rozprzyszyły się — W Neapolu Wezuwiusz już też widzialny. W ulicach Neapolu zżyły ruch, pogoda śliczna, ludność uspokojona. Król o godz. 6 rano udał się na pokład torpedowca i wyjechał do Torre del Greco. Królowa zwiędła szpitalnie. Ministrowie powrócili do Rzymu.

Rozstrzelanie na statku.

Na statkach, kursujących po Wiśle, zgineżdżiła się od pewnego czasu banda oszustów, którzy, na różne biórące się sposoby, wyzykiwali ławotwiernych pasażerów. Jednym z tych sposobów była gra w trzy karty, której ani policja, ani służba parostatków nie mogła zapobiedz.

Banda składała się z kilku oddziałów, z których jeden, złożony z 6-ciu karcarzy, jeździł stale w kierunku Warszawa-Płock i z powrotem.

Oneądaj o godzinie 9-iej zrana, banda ta wsiadła z przystani p. Maurycjo Fajansa na odchożący do Płocka statek „Wawel“, którym jechało kilkadziesiąt podróżnych, przeważnie żydów i włościan.

Kiedy statek ruszył w drogę, osuści się między grać między sobą, przyciągając w ten sposób nieświadomych oszustwa podróżnych do gry.

W pobliżu Jabłonny gra stała się poważniejszą, a do kieszonki jej inicjatorów napłynęło kilkadziesiąt rubli. Szezególnie zwyciężenie grał jakiś młody handlowiec, jadący do Płocka w interesie pewnego domu zbożowego, i przegrał około 30-tu rubli.

Kiedy statek minął Jabłonno, do kajuty, w której odbywała się gra, weszło osmiu nieznanymi niektórym ludzi, którzy wsiadli na statek w Warszawie, jednocześnie z oszustami.

Wyjąwszy rewolwery, nieznanymi kazali podróżnym pozostać w kajucie, oszustów zaś wyprawdzili na pokład.

Tu poleciszy prowadzącemu statek sternikowi p. Grabowskiemu, aby nie śmiał wyszukać znaków alarmujących lub zbliżyć się do brzozy, nieznanymi rozpoczęli wykonywać wyroki śmierci.

Ozustom kazano stanąć w jednym szeregu i zaczęto do nich strzelać.

Skazani zaczęli w panicznym strachu biegać po pokładzie, wśród gradu kul, jakimi ich zasypywano.

Ogółem dano około 50 strzałów.

Gdy pięciu oszustów padło na pokład, nieznanymi, stwierdzając śmierć trzech, wrzucili zwłoki ich do wody.

Następnie polecili sternikowi zbliżyć się do brzozy, a gdy ten odmówił, zagrożono mu rewolwerami.

Sternik usłuchał. Nieznanymi wydostali się na brzeg i znikli w zaroślach, pozostawiając sternikowi polecenie natychmiastowego wyruszenia w dalszą drogę i zatrzymania się dopiero w Modlinie.

Dość należy, że podczas strzelania do biegających po pokładzie oszustów, jednego z wykonawców wyroku wypadkiem postrzelono; towarzysze nieśli go za sobą.

Sternik, stosownie do polecenia nieznanymi, zatrzymał się w Modlinie i tam zawiadomił o zajściu władzę.

Z dwóch ciałek rannych oszustów, jeden zmarł w drodze, drugiego władza wojskowa w Modlinie poleciła przenieść do szpitala fortelnego.

Z Modlina zawiadomiono o zajściu warszawskiego oberpolicejarskiego krotką depeszą, donoszącą o zabiciu pięciu podróżnych przez anarchistów komunistów.

KRONIKA.

Ucieczka przed karą śmierci. W Poznaniu, w nocy około g. 3½ zbiegli skazani na śmierć żołnierze Rosiński z więzienia wojskowego. Niezawasno skazał go wyzysk są wojenny na śmierć za zamordowanie gospodarza Głapy. Cały puik strzelców podjął pościg za zbrodniarzem, dotychczas bezskutecznie. Rosiński już od dłuższego czasu przygotowywał ucieczkę; w tym celu usunął deski pod swoim łóżkiem i zrobił w podłodze taki otwór, że mógł się przedostać do ziemi, znajdując się pod jego więzieniem.

W tej celi, do której się przedostał, nie było więźniów. Aby zmyleć żołnierza, mającego straż nad nim i nad skazanym również na śmierć jego towarzyszem Geppertem, położył w łóżku dużą lalkę, zrobioną z prócieradła i z odzieży. Żołnierz spoglądając do celi przez okienko, dał się istotnie oszukać. Rosiński otworzył tymczasem zamek dolniej celi, wyszedł na korytarz parterowy, potem na podwórze, wybiwszy miotłą szczyb, znajdując się we drzwiach podwórzowych i przedostał się przez mur niezbyt wysoki. Przechodząc przez otwór we drzwiach skaley się o szkło, gdyż widąc było ślady krwi na murze i dalej aż do szopy wojskowej niedaleko bramy Ryeerskiej.

Rosiński w końcu złapano.

Niewidzialna okręty. Piętna niemieckie podają wiadomość o doniosłym wynalazku pewnego niemieckiego inżyniera okretowego. Wynalazek ten ma na celu otoczenie okrętu mgłą sztuczną tak, aby przeciwni nie mogli go zobaczyć. Specjalne przyrządy, umieszczone na bokach okrętu, mają wytwarzać mgłę i wyrzucać ją otworami, podobnymi do rur torpedowych. Jak twierdzi wynalazca, mgła będzie coraz rzadsza ku górze, tak, że komendant „niewidzialnego“ okrętu będzie mógł z wysokich miejsc obserwować przez lunetkę ruchy nieprzyjaciela. Wynalazca ofiarował wynalazek swój marynarce niemieckiej do nabycia.

Kot sprząca pożaru. W Boldni, w Galicyi, żona gospodarza Sroki złożyła ogień w piecu chlebnym, w celu ugotowania obiadu, nie wiedząc, że w kacie pieca śpi kot. Biedne stworzenie drzemało sobie najwygodniej, gdy nagle czuło straszny ból. Miaucząc rozpaczliwie, kot wyскоczył z pieca z płonącą sierścią, wpadł na podwórzo pod sztachety, gdzie stała słoma i siano. Oczywiście, słoma zajęła się najpierw, od niej ogień przetrzcil się na stodołę, atając i dom. Całe objęcie, wartości 2000 koron, nie uszczepione, poszło z dymem. Sroka przy ratowaniu była doznała silnego poparzenia na ciele. Biedny kot, który stał się przypadkową przyczyną tego nieszczęścia, padł wśród okropnych męczarni za stodołą.

Ludozłoczy na Syberyi. Z Petersburga donoszą do dzienników wiedeńskich, że w Ku-

tymsku na Syberyi uwieziono całą rodzinę ludozerców, którzy pod wpływem głodu zabijali przejeżdżających tamtędy podróżnych i spożywali ich mięso. Na trop tej niezwykłej zbrodni naprowadziło przypadkowe zauważenie u jednego z członków rodziny głowy ludzkiej, nabitej na rożen. Kłeska głodowa zmusiła także do strasznego czynu mieszczkę bardziej na północ pewne plemień Czukczów. Oto niezłaczni rodzina tego szerepu postanowili po wspólnej naradzie pozabijać wszystkich członków plemienia, a następnie spełnić samobójstwo, kończąc w ten sposób swe cierpienia głodowe.

Podnoszenie budynków. Zawalenie się hotelu w mieście niemieckim Nagoldzie nastąpiło skutkiem tego, że prace około podniesienia budynku hotelowego nie odbywały się wedle reguł techniki. Podnoszenie budynków celem podwyższenia ich, a nawet celem przeniesienia na inne miejsce, odbywa się często w Ameryce, skąd przeniosło się do Europy. Przed kilku laty szkoła ludowa w Budapeszcie przeniesiono sposobem amerykańskim na inne miejsce, na którym dotąd stał, w Nagoldzie podniesienie hotelu, a więc łatwiejsze dzieło, nie udało się z powodu lekkomyślności budowniczego. Przy podnoszeniu budynków trzeba przedzwyczajkiem uważnie rozmatte ciśnienie murów na fundamentach, ażeby odpowiednio zbudować siebelkę, na których ma chwilowo opierać budynek. Większe ciśnienie na fundament wieża, ażeby złykły mur, większe znowu gruba ściana zewnętrzna, niż cienka ściana wewnętrzna. Według tego urządzi się belkowanie.

W murach wybija się w punktach podparcia otwory, w które wsuwa się potężne belki. Pod cały szereg tych belek podkłada się belki poprzeczne, a pod nie wroszcie przechodzą windy maszynowe, z których każda może podnieść 50 000 kilogramów. Gdy windy szczelelnie przyskają do belek, wtedy ogromne piły przecinają poziomo cały budynek wzdłuż pokładu cegieł. Mury skutkiem tego spoczywają tylko na belkach i natowczas rozpoczyna się podnoszenie domu.

To jest najniebezpieczniejsza część pracy, wymagająca największej bacności, jeżeli bowiem belki nie dźwigią stosownie ciężaru ścian, może cały budynek runąć. Totaż jak tylko okaze się na murze pęknięcie, natychmiast pod tem miejscem trzeba belki podstępować, ażeby podotąły ciężarowi. Powoli gmach podnosi się w górę aż do żądanej wysokości, na której zatrzymuje się. Pod wzniesionym domem murarze nakładają na starych fundamentach dalsze warstwy aż do podniesionych murów, potem dom opuszcza się na te fundamenty. W ten sposób w Ameryce bardzo często podwyższano bywają domy, a nieszczęśliwe wypadki należą do wyjątków.

Pedagogia w konkwicie OO. Pijarów w Krakowie. Klasztor OO. Pijarów, który niegdyś zaznaczył się na polu reformowania szkolnictwa w Polsce, przetrzodził się obecnie w kołtuńską ańdore, w której system pedagogiczny kłaja i pieści uprawiają z całą surowością rozmaici exalbertyni i kryminaliści w sukniach zakonnych. Ciągłe skargi, jakie nas dochodzą z nieludzkiej i podłe ochłodzenie się młoczków z uczniami i klerykami, rzucają dosadnie światło na wstrętną gospodarke klasztoru. W poniedziałek 9. b. m. wystąpiło z klasztoru pijarskiego kilku kleryków i aspirantów, nie mogąc znieść nadużyć, jakich się dopuszczano na nich, a zwłaszcza uczniach, nie noszących jeszcze sukni mniszej. Głównym macherem tych gwałtów jest ex-albertyn Antoni Kostecki,

drugim laik Józef Pękala, któremu kardynał Puzyna nie chciał pozwolić podobno nosić sukni mniejszej z powodu 1 1/2 rocznego areztu, wreszcie trzecim niejaki Kazimierz Sobór. Tych trzech drabów ufnych w pomoc rektora Borela, Hiszpana z rodu, znęcają się nad chłopa, używają ich do rozmaitych posług, mycia podług, palenia w piecach, noszenia drzewa, a w zamian za to morzą ich głodem lub zamykają do piwnicy. Zdarzają się wypadki, że chłopak zbity, skazywany zemdlać, wówczas cują go i biją na nowo. Wszakże tego chłopy uciekają w noc z klasztoru i wędzą się po mieście, aż wreszcie policya aresztuje ich, tak, jak stało się z niejakim Miedzińskim, którego policya roszyła aresztowaną na granicy i trzymała w więzieniu przez 3 miesiące, gdzie rozchorował się i dostał porażenia kości. Uczniowie pozostający w klasztorze, pochodzą przeważnie z Królestwa, skąd ścinają ich Pijarzy rzekomo w celu przygotowania ich do życia zakonnego, w gruncie rzeczy wyszukują i znęcają się nad nimi. Za wychowanie tego biorą niezależnie od rodziców znaczne kwoty pieniędzy.

Gdy kilku kleryków zagrożono rektorowi, że wystąpią z klasztoru, wówczas ten zawzwał pomocy policyi. Zewozwano więc jednego z kleryków pod „telegraf“, gdzie komisarz policyjny zagrożił mu, że jeżeli nie pozostaną w konwiktie, to on „jako opiekun konwiktu Pijarów(?)” także ich szpaznem odeśle do Królestwa“. Zamiast wglądać w te nadszycia, policya toleruje je jeszcze, zmuszając ich niejako do pozostawania w klasztorze. Dowodem, jakie stosunki panują w konwiktach, jest fakt, że Pijar Siodlarski kazał klerykowi udać się na drogę sądową przeciw gwałtom, jakich dopuszczają się jego bracia zakonnici. Aby zatuszować swą wstrętną gospodarkę, używają Pijarzy różnych środków, wydają obiady ubogim, gromadzącym się pod klasztorami, a własnych uczniów morzą głodem. Temu barbarzyństwu, nieludzkiemu znęcaniu się, krzywdzemu się pod płaszczykiem klasztornym, powinni czynnicy powołane raz konieć polować.

Co się działo w Courrières? Gazety podają straszne szczegóły, jak sobie przedstawiają chwilę po wybuchu w kopalni:

Jest tłumisko górników przewyższających pewnie po wybuchu w kopalni: Berton, czterysta urwany, sam przecie nie zjadł wszystkiej hubki. On wogóle hładził tylko po małej przestrzeli sztolni i po drodze napotkał tylko niewiele trupów.

Prócz tego zwracają uwagę na to, iż większość zwłok była ubrana. Górnicy byli przecie przy pracy, gdy nastąpił wybuch. A ponieważ pracują obnażeni zawase do pasa, preto mieli dość czasu ubrać się i błądzić po korytarzach, aby znaleźć wyście. Tylko niewielu górników zabitych zostało bezpośrednio przez wybuch. Inni zmarli powolną śmiercią głodową, lub w skutek uduszenia się!

Przed śmiecią jednak z odwagą rozpaczy walczyli przeciwko wecikaniu się zabójczych gazów. W szynie Cecylli przy pomocy pusek, bluz robotniczych i kup głowowych pozatykali zapowietrzane sztolnie, z których docierały do nich gazy.

A teraz pytanie: kiedy ci nieszczęśliwi zginęli? Gdzie padli? I dlaczego nie wydobywają trupów? Jako objaśnienie mówią, otwarcie, iż przeszło 600 górników zabito się wzajemnie siekierami, aby uniknąć powolnej śmierci i przypięścić swój zgon, skoro spostrzegli, iż o ratunku już można być nie może.

Z Myślenic. Świeta przeszły przy ślicznej pogodzie. Przejednych było dość dużo, którzy odwiedziła rodziców i krewnych. Rezurekcya odbyła się przy nader licznym udziale publiczności. Procesy celebrował ks. Miś wokoło rynku, który był reżisjerem iluminowany. Straż ochotnicza pod przewodnictwem naczelnika Schülnkiego utrzymywała porządek. Przygrywała muzyka z Polanki. W pierwsze święto podczas wtorej śpiewał chór „Czytelnik“ pod dyrekcją p. Baścika, gorliwie i całym sercem oddanego dla „Czytelnik“ nauczyciela.

Zaareztowano tu Stanisława Marchwika, byłego registranta w e. k. Starostwie, byłego radnego, obecnie obywatela myślenickiego. Aresztowanie nastąpiło podczas sumy w pierwszą świętą z domu, co wywołało w mieście dziwne wrażenie — no, ale p. Marchwik ma podobno dużo ciężkich grzechów. Po południu udano się dużo osób po za miasto, na przedzadkę.

W drugie święto zanawita Górna Wieś nabożeństwem za poległych Polaków w walce z krzyżakami, — podczas którego śpiewano pieśni patriotyczne. Po odprawionej Mszy św. przemówił od ołtarza pięknie mówią ks. Wątepek, skrośając w krótkości historię walki z krzeskami. Zaczęto do dalszej pracy na kasadem polu, oraz do wytrwałości. Zakończył przemowę rzewnie mówią: „Ojczyznę, wolność racz sam wrócić Panie!“

Piękny zaiste i nadśladawania godny przykład dali obywatele Górnej Wsi.

Po nabożeństwie, straż ochotnicza, z Górnej Wsi, powiercia przy odgłosie muzyki do domu, oddając honor swemu naczelnikowi p. Schülnikemu.

Świeta wogóle przeały bardzo ładnie przy sprzyjającej pogodzie.

S. O.

Krzywdy i nadużycia.

Możemy przecieć raz Rada powiatowa w Wadowicach zrobić porządek z wójtem w Piotrowicach. Prowadzi azye złe, daje szeregienie całej gminie, do Wadowic jeździ po 4 razy, aby brać dyuty w sprawach, któreby można załatwić raz; polowego nie trzyma, tylko sam za jednego bierze pieniądze. Cała okolica śmieje się z Piotrowic, ze takiego ma wójta. —

Radni gmini, którzy nie chcą z takim wójtem urzędować, niech wniosą skargę do Pana Namiestnika, drugą do Marszałka krajowego Badenego we Lwowie — to może oni zrobią z wójtem porządek, jeżeli nie chcą nim zająć się starosta i Rada powiatowa.

Sprawy ludowe.

Prosimy e. k. Starostwo w Limanowej, aby jak najrychlej stwierdziło wójta w Sowiłinach, wybranego Józefa Mamiaka, on poloby krea tej haniebnej gospodarki, jaka się od lat 28 w Sowiłinach prowadzi. Dalej prosimy, aby e. k. Starostwo zbadało gospodarkę leśną w Sowiłinach. Gmina ma 7 morgów lasu, a leśnym jest złodziej lasowy, kilka razy karany kryminalem do parę miesięcy. Tnie on las i sprzedaje dla siebie, a gmina nie ma z lasu żadnego pożytku. Prosimy następnie zobaczyć, co się dzieje z gminnym stajnikiem do czyszczenia

zwoża. Czy on jeszcze stoi u Michała Sowy na polu, na deuczku, choć to własność publiczna i kosztował 120 złr. Z tego już widać, że gospodarka w Sowiłinach pod paem. Polobyć jej już raz koniec, to obywatelk znajnej ze aprętyści e. k. władcy w Limanowej.

Ostatnie wiadomości.

Rosya dostała znowu dużą nową pożyczkę, bo aż 2.200 milionów. Pożyczkę tę dała jej Francya, Belgia i nasza kochana Austria pożyczycza jej 165 milionów. Krzewiście dziwna rzecz, że Austria pożyczycza pieniądze rządowi rosyjskiemu, tym zbrodniarzem, totorem. —

Cesarz Fr. Józef pojedzie w maju do Budapesztu i tam zabawi dwa tygodnie. Przez cały czas walki magnatów węgierskich z królem, cesarz do węgier nie jedzie. —

Kto patką wojuje, ten od patki ginie... Krakowski „Naprzód“ pisze: Zemdlała się na ks. Stojałowski jego „takytka“ patki. Za pobicie tuw, Suteczkiem przed tygodniem w okolicy Żywca spotkała ks. Stoj. w drugi dzień świąt Wielkanocnych w samym Żywcu zasłużona kara. Oto, co nam o tem donoszą z Żywca pod datą 16 b. m.:

Dziś po południu o godzinie 3 1/2 przyjechał tu ks. Stojałowski i z dworem koleją pojechał fakrem do hotelu Narodowego. Tu rozpoczął głośną sprzeczkę z doroskarzem o wysokość zapłaty. Ilaściawa kłótnia zwa bita tłum ciekawych. Wreszcie pojechał ks. Stojałowski fakrem do komisarzatu policyi, odprowadzony przez rosnyce coraz bardziej tłum. W komisarzacie po długich targach zapłacił doroskarzowi jego należytosć 2 K, przyczem tak krzyczał, że go urzędnik magistratu wezwał do spokoju. Tymczasem przed ratuszem wzrastał tłum niestannie, a gdy Stojałowski wyszedł z ratusza, aby się udać do fabrykanta Boguckiego, tłum odprowadził go, krzyząc i bijąc kijami. Ks. Stojałowski schronił się na poście, gdzie wszedł dopiero, gdy się zjawilo 5 zandarwów i dwóch policjantów, którzy go eskortowali do fabryki Boguckiego, odprowadzani przez tłum, wnoszący okrzyki przeciw Stojałowskiemu. Dwóch zandarwów zamknęło ulicę, prowadzącą ku fabryce, ale tłum dostał się bocznymi ulicami przed fabrykę, strzeżoną przez zandarwów.

Stojałowski ma rozbita głowę i pokaleczona ręka, oraz pełno sińców i guzów od kijów.

Awantury żołnierskie były na porządku dziennym w Krakowie. W niedzielę około godz. 6 po południu kilku pijanych dragonów wyprawilo kolosalną awanturę na ul. Rakowieckiej. Napastowali kobiety i bill „cywidów“, na policjanta rzucili się z szablami, dopiero interwencya oddziału piechoty polityra kres ogromnemu zbiegowisku, odprowadziwszy pijanych na odwach. Ze też komenda puszca uzbrojonych żołnierzy na ulice, jakgdymy nasmysłnie, aby oddać spokojnych przechodniom na łup ich szablom.

Rada Państwa zbiera się w Wiedniu dnia 24 kwietnia.

Odpowiedzi Redakcyi.

Czytelnik w Kłęczanach donosimy, że o Furmanka napiszemy w następnym numerze.

P. F. Mardyno. Prenumerata zapłacona, P. T. Pasiewicz. Czloroczna prenumerata zapłacona.

Za ogłoszenia nie bierze Redakcja żadnej odpowiedzialności.

D **DRUKARNIA--**
W. Poturalskiego
PODGÓRZE KRAKÓW

utrzymuje zawsze na składzie i poleca:
DRUKI potrzebne dla urzędów gmin-
nych wyborcze, parafialne,
-- szkolne, oraz do ewidencyj i sągłędzin bydła
Cennik na żądanie bezpłatnie.

Najlepszym środkiem, wypróbowanym w cier-
pieniach reumatycznych, przy nerwobólach

Balsam i proszki św. Bartomeja.
Zadziwiających skutków doznają chorzy już
po 2-razowym nacieraniu i użyciu tychże le-
karstw, które jedynie nabyć można w cenie
2 koron.
w aptece pod „aniołem” w Łapanowie,
przy Bochni.

MIECZYŚLAW GONET

tkacz i właśc. wyrobów tkackich
w **Korczynie (poczta loco) Galicja**
poleca
sławne płótna korczyńskie,

jak najlepsze i najtwardsze. zawsze świeże, z czystego
lnu, a to: płótna i weby wazelkiego gatunku, chustki
do nosa, bielizna stołowa, ręczniki, dymy, drelichy
na libley i inne, płócienna kolorowe, materye ba-
wełniane (Zeugl) na ubrania miękkie bardzo silne, w
różnych kolorach i gatunkach, które są bardzo atoa-
wne do sprzedazy dla Kółek rolniczych itp. Wyroby
przerwy jakości, Cenniki i próbki sąganych gatun-
ków na żądanie oplatnie. Ceny niskie umiarkowane.

Moje tanie ceny zegarków wzbudzają sensacyę.

1 niklowy zegarek kieszonkowy
z marką systemu Roskopf, paten-
towany, z pięknym niklowym łań-
cuzkiem wraz z wisiorkiem złr.
1 95, tych samych zegarków 3 szt.
złr. 5 50, 6 szt. złr. 10.--.

Ign. Cyprys
Kraków, ul. Floryjańska 1. 49

Bogato ilustrowane cenniki polskie na życzenie dar-
mo i oplatnie. — **Poszukuj zastępow**

Na reumatyzm

gościec, postrzał (ichthia) i wszelkie nerwobóle,
poleca się uśmierzające uciaczenie, od lat 5
ogromnie rozpowszechnione, przez wielu lek-
arzy ordynowane i przez smakowitości uznane
Linimentum Gauthieriae compositum
z prawnie zarejestrowaną marką ochronną

„NERWOL“

chemika dra Juliusza Franzosa w Tarnopolu.
Cena flakona 80 h. 10 flakonów 8 K, nie li-
żąc opakowania i franco. — Tysięce listów
dziękujących do przegłnigłonia. Dwa razy
dziennie wysięka pożyłowa. — Do nabyticia w
każdej większej aptece, wszędnie w aptece
chemika dra Juliusza Franzosa w Tarnopolu.
W Makowie do nabyticia w aptece Ludwika Franca.

Tanie czeskie pierze

5 kilo; nowe darto (skubane)
9 Kor, 60 hal. lapa 12 Kor;
białe miękkoci adreńskiego
darte 18—24 K, sznieżno białe
miękkoci adreńnik, darte 80—90
Koron. Rozeyka oplatnie za
pobroniem. Zamiana lub zwrot do-
zwolone za oplatą porta,
Benedykt Sachsel, w Lobes 307, poczta Pilsen
w Czechach.

Po tym
znakiem
znajduje
się sklepy
w których
się

wyłącznie
SINGERA
maszyn
do
szycia
sprzedaje

Singer Komp. Tow. akc.
maszyn do szycia

Kraków, ul. Szpitalna 1, 40.

FILIE:

Kraków, Kaźmier, Wolnica N. Sącz, Jagiellońska.
Czranów, Mielkiewicza. Sanok, Jagiellońska.
Tarnów, Walowa 19. Rzeszów, 8-Maja 5.
Jarosław Krakowska 80, Tarnobrzeg Rynek
Łańcut Rynek.

Ostrzegamy P. T. Odbiorców przed maszynami, które
dostarczają inni kupy pod nazwą oryginalne Singe-
ra. Ponieważ naszych maszyn do szycia nie od-
dajemy nigdy żadnym kupcom do sprzedazy, przeto
dostarczane przez nich maszyny pod nazwą „ory-
ginalne Singera” — są w najlepszym wypadku stare,
używane, z trzeciej ręki nabyte i odnawiane, za które
my ani odpowiedzialności nie przyjmujemy, ani też
takowych potrzebnych części nie dostarczamy.

O STRZEŻENIE.

Dozšlo do mojej wiadomości, że agenci uwijający się
z maszynami do szycia, rozsiewają następujące oszczerstwa
o mojej firmie: jedni, że firma moja bankrutuje i tylko reszta
maszyn wysprzedaje, drudzy, że pracują dla mojej fill
w Krakowie tym sposobem wyszukują dobrą wiarę P. T. Pub-
liczności. Oświadczam stanowczo, że jedno i drugie jest
błąd, agentów nie trzymam, jak również fill w Krakowie tej
posiadam. Trzymam maszyny tylko w najlepszym gatunku
sprzedaje je tanio i tem samem nie jestem w możności posłu-
giwać się agentami, którzy za swoje pośrednictwo otrzymują
20 do 30 prc. prowizyj. 200 maszyn mam zawsze na skła-
dzie do wyboru. — Pierwszy i największy w kraju skłád maszyn do szycia i haftu
Bentral-Bohlin. — Tylko we Lwowie, hotel Zorza. — Proszę żądać cenników.

Józef Iwanicki, mechanik i specjalista.

Podróż z Antwerpii do Ameryki i Kanady jest o 260 mil krótsza niż z innych portów.

P. CANON

Antwerpia (Belgien), Lange Herenthalsche Street 23.

Przeprawa pasażerów tylko pierwszo-klasowymi szybkimi okrętami pocztowymi
do wszystkich części świata z Antwerpii prostą linią bez przesiadania się podczas
jazdy morskiej.

Odjazd do Nowego Yorku i innych miejscowości północnej Ameryki każdej soboty.
Odjazd do Kanady dwa do trzech razy miesięcznie.
Statki dla pasażerów są zaopatrzone w najnowsze przyrządy. — Lekarz, apteka znajdują się na
każdym statku. — Opieka, jakoteż lekarstwa dla chorych pasażerów są bezpłatne. — Wikt podczas ja-
zdy morskiej wysunięty. — Usługa zastelna.
Ważne dla rolników! Każdy możezyna z ukończeniem 18-tym rokiem życia otrzymuje od
rządu kanadyjskiego 118 morgów dobrej, urodzajnej ziemi **darmo** na własność.

